

Giải pháp quản lý hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục ở trường Trung học cơ sở Quách Phẩm Bắc, huyện Đàm Dơi, tỉnh Cà Mau

Hồ Quốc Cần*

*Học viên cao học, Trường Đại học Trà Vinh

Received: 20/10/2024; Accepted: 26/10/24; Published: 6/11/2024

Abstract: From the results of the study on managing self-assessment activities in quality assessment at Quach Pham Bac Secondary School, Dam Doi District; the article proposes management solutions to contribute to improving the effectiveness of managing self-assessment activities in educational quality assessment at the school.

Keywords: Self-assessment in quality assessment, Quach Pham Bac Secondary School, Dam Doi District

1. Đặt vấn đề

Kiểm định chất lượng (KĐCL) là một trong những giải pháp quan trọng và hiệu quả trong quản lý chất lượng giáo dục (GD). Tự đánh giá (TĐG) trong KĐCLGD được là một hoạt động liên tục và thiết yếu trong quá trình quản lý CL GD tại các cấp học, từ mầm non, Tiểu học, Trung học đến Đại học. HĐĐG cho phép các cơ sở GD tự kiểm tra và rà soát lại các tiêu chí theo quy định của Bộ GD và ĐT đề ra. Đây là một bước quan trọng giúp các trường nhận diện được những ưu điểm và hạn chế của mình, từ đó xây dựng kế hoạch cải tiến chất lượng một cách hệ thống và hiệu quả. Việc thực hiện tốt quy trình tự đánh giá sẽ đóng góp vào việc nâng cao CLGD, đáp ứng kỳ vọng của xã hội, đồng thời hỗ trợ nhà trường duy trì và không ngừng nâng cao các tiêu chuẩn chất lượng.

Trong bối cảnh đổi mới chương trình GDPT 2018, việc nâng cao quản lý để cải thiện CLGD trở nên vô cùng quan trọng đối với cơ sở GD. Tự đánh giá, lập kế hoạch cải tiến chất lượng và thực hiện các biện pháp đổi mới quản lý là những yếu tố cốt lõi giúp phát triển nhà trường, đồng thời đóng góp đáng kể và việc xây dựng trường đạt chuẩn quốc gia, cũng như hoàn thành các mục tiêu xây dựng xã và huyện nông thôn mới theo bộ tiêu chí chính phủ.

Năm 2022, trường THCS Quách Phẩm Bắc được đánh giá và công nhận đạt cấp độ 2 theo Quyết định 217/QĐ-SGDĐT ngày 07/4/2022 của Giám đốc Sở GD và ĐT Cà Mau. Tuy nhiên, HĐĐG tại trường gặp nhiều vướng mắc khó khăn, thành viên Hội đồng là đội ngũ CBQL GD tại trường, phụ trách nhiều nhiệm vụ, do đó họ không có đủ thời gian để đầu tư

vào HĐĐG. Bên cạnh đó, nhóm chuyên trách hạn chế kinh nghiệm và năng lực trong việc hoàn thành báo cáo tự đánh giá. Kỹ năng thu thập minh chứng yếu, sự phối hợp các thành viên trong Hội đồng chưa nhịp nhàng, đồng bộ, dẫn đến chưa đạt hiệu quả cao.

Từ kết quả nghiên cứu quản lý HĐĐG trong KĐCL tại trường THCS Quách Phẩm Bắc huyện Đàm Dơi nghiên cứu giải pháp quản lý góp phần nâng cao hiệu quả quản lý HĐĐG trong KĐCLGD tại trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tự đánh giá trong KĐCLGD cơ sở GD

Theo thông tư 18/2018/TT-BGDĐT: “Tự đánh giá là quá trình trường trung học dựa trên các tiêu chuẩn đánh giá do Bộ GD và Đào tạo ban hành, tự xem xét, tự đánh giá thực trạng chất lượng các hoạt động GD, CSVC, các vấn đề liên quan khác của nhà trường để điều chỉnh các nguồn lực và quá trình thực hiện nhằm đạt tiêu chuẩn đánh giá trường trung học”.

Tự đánh giá trong KĐCLGD trường phổ thông là quá trình nhà trường sử dụng công cụ kiểm định để TĐG, đòi hỏi sự tham gia của toàn bộ cCBQL, GV, NV. Quá trình này cần tính khách quan, trung thực và công khai, dựa trên minh chứng cụ thể, rõ ràng, đảm bảo độ tin cậy và bao quát các tiêu chí trong bộ tiêu chuẩn đánh giá.

Tự đánh giá giúp nhà trường tự học tập, tự nghiên cứu và tự hoàn thiện theo các chuẩn mực đã ban hành để đạt tiêu chuẩn kiểm định. Đây là khâu quan trọng trong việc lập kế hoạch nâng cao CLGD, giúp rà soát, điều chỉnh mục tiêu, lập kế hoạch hành động, xem xét lại thực trạng để điều chỉnh sứ mệnh, mục tiêu phù hợp với sự phát triển và kỳ vọng của xã hội.

Như vậy, Tự đánh giá là quá trình tự kiểm tra và đánh giá dựa trên các tiêu chuẩn chất lượng GD do Bộ GD và ĐT ban hành, nhằm xác định các điểm mạnh, điểm yếu và lập kế hoạch cải tiến chất lượng.

2.2. Thực trạng về HĐTĐG trong KĐCLGD tại trường THCS Quách Phẩm Bắc huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau

Ưu điểm

- Hoạt động tự đánh giá (HĐTĐG) trong KĐCLGD tại trường THCS Quách Phẩm Bắc được CB, GV, NV trường nhận thức được tầm quan trọng của HĐTĐG trong KĐCLGD. Quy trình TĐG được thực hiện đúng quy định. Điều kiện cơ sở vật chất nhà trường khá tốt, đảm bảo phục vụ đầy đủ cho các hoạt động tự đánh giá, giúp tạo ra môi trường thuận lợi cho công tác tự triển khai.

- Hội đồng tự đánh giá được thành lập đúng quy định có cơ cấu hợp lý đảm bảo đúng quy định. Kế hoạch TĐG được xác định mục đích phạm vi và nhiệm vụ từng thành viên, tuân thủ quy định của Bộ GD và ĐT. Quá trình thu thập và lưu trữ minh chứng của nhà trường được đánh giá cao, với sự đa dạng về loại hình và nguồn gốc rõ ràng cho thấy nguồn minh chứng đa dạng và độ tin cậy cao.

Các yếu tố ảnh hưởng đến TĐG như Bối cảnh chính sách và các văn bản chỉ đạo các cấp tác động tích cực đến HĐTĐG của nhà trường. Nhận thức, năng lực các thành viên trong hội đồng TĐG, sự cam kết của Lãnh đạo nhà trường tác động lớn đến hoạt động TĐG.

Hạn chế

- Quá trình thu thập, xử lý, phân tích và mã hoá minh chứng gặp nhiều khó khăn, do đội ngũ chưa nắm vững phương pháp phân tích tiêu chí, dẫn đến việc đánh giá chưa sát với thực tế.

- Thiếu đồng bộ trong các bước thực hiện quy trình, sự liên kết giữa các bộ phận chưa chặt chẽ. Sự phối hợp và quy chế làm việc chưa hiệu quả, việc lưu trữ hồ sơ còn thất lạc, chưa tập trung dẫn đến thiếu minh chứng phục vụ cho HĐTĐG.

- Bố trí nhân sự hội đồng chưa hiệu quả do nhiều thành viên phải kiêm nhiệm nhiều công việc, dẫn đến quá tải, một số thành viên hạn chế năng lực dẫn đến ảnh hưởng hiệu quả công việc.

2.3. Các giải pháp HĐTĐG trong KĐCLGD tại trường THCS Quách Phẩm Bắc huyện Đầm Dơi tỉnh Cà Mau

2.3.1. Nâng cao nhận thức về mục tiêu của HĐTĐG cho đội ngũ CB, GV, NV trường THCS Quách Phẩm Bắc huyện Đầm Dơi tỉnh Cà Mau

Giải pháp này nhằm nâng cao nhận thức toàn

diện: Giúp 100% CB, GV, NV hiểu rõ về ý nghĩa mục tiêu của hoạt động tự đánh giá, từ đó nhận thức đúng đắn về vai trò, trách nhiệm của mình trong hoạt động tự đánh giá, góp phần nâng cao chất lượng GD tại đơn vị.

a) Nội dung

- Cung cấp thông tin về mục tiêu của hoạt động tự đánh giá: Giải thích rõ mục tiêu của tự đánh giá trong GD là giúp cải thiện chất lượng dạy và học, phát hiện các vấn đề tồn đọng, từ đó đưa ra các giải pháp cải tiến, nâng cao tính tự chủ và trách nhiệm của nhà trường

- Tổ chức các buổi tập huấn hội thảo đào tạo về quy trình, phương pháp và công cụ thực hiện hoạt động tự đánh giá, giúp đội ngũ nắm rõ và thành thạo các bước tiến hành.

- Xây dựng tài liệu hướng dẫn về mục tiêu và quy trình tự đánh giá giúp mọi người dễ dàng tiếp cận và thực hiện

b) Cách thức thực hiện giải pháp

- Tổ chức các buổi tập huấn trực tiếp và trực tuyến cho đội ngũ: Hiệu trưởng tổ chức mời chuyên gia trong lĩnh vực kiểm định GD và tự đánh giá tham gia hướng dẫn và chia sẻ kinh nghiệm.

- Hiệu trưởng, Ban lãnh đạo trường tổ chức xây dựng và triển khai quy định nội bộ về việc thực hiện tự đánh giá như một nhiệm vụ bắt buộc của mỗi thành viên trong nhà trường, đảm bảo sự tham gia đầy đủ và cam kết từ tất cả các đối tượng có liên quan vào tổ chức thực hiện.

2.3.3. Tăng cường hoạt động triển khai thực hiện kế hoạch cải tiến sau tự đánh giá tại trường THCS Quách Phẩm Bắc huyện Đầm Dơi tỉnh Cà Mau

Giải pháp này nhằm nâng cao chất lượng GD, cải thiện điều kiện dạy và học tại trường, Tăng cường tính trách nhiệm và hiệu quả thực hiện, đảm bảo việc thực hiện được giám sát chặt chẽ, có trách nhiệm từ các bộ phận và cá nhân có liên quan.

- Nội dung, cách thức thực hiện giải pháp

a) Nội dung

- Xây dựng và hoàn thiện kế hoạch cải tiến chi tiết:

- Phân công và tổ chức thực hiện:

- Kiểm tra, giám sát và điều chỉnh: Định kỳ, Ban Lãnh đạo nhà trường kiểm tra, giám sát tiến độ thực hiện kế hoạch, từ đó đánh giá mức độ hoàn thành và hiệu quả của từng biện pháp.

b) Cách thức thực hiện

- Bước 1: Xây dựng và thông qua kế hoạch cải tiến

Bước 2: Phân công trách nhiệm và tổ chức triển khai kế hoạch cải tiến

Bước 3: Giám sát và đánh giá quá trình thực hiện

- Bước 4: Đánh giá kết quả và điều chỉnh

Sau mỗi giai đoạn hoặc khi hoàn thành từng mục tiêu trong kế hoạch cải tiến, Hiệu trưởng chỉ đạo các bộ phận tiến hành đánh giá kết quả để xác định hiệu quả của các biện pháp thực hiện.

2.3.3: Ứng dụng công nghệ vào quản lý hồ sơ, đầu tư hệ thống lưu trữ điện tử để tối ưu hoá quản lý và truy xuất dữ liệu

- Giải pháp này nhằm đảm bảo 100% hồ sơ nhà trường được quản lý trên môi trường số. Sử dụng công nghệ số để số hoá và quản lý dữ liệu một cách hiệu quả, từ đó giảm thủ tục giấy tờ và tối ưu hoá quy trình quản lý hồ sơ của nhà trường.

- Nâng cao khả năng truy xuất và lưu trữ dữ liệu: Đảm bảo khả năng truy xuất dữ liệu nhanh chóng, chính xác và an toàn thông qua hệ thống lưu trữ hiện đại.

- Nội dung, cách thức thực hiện giải pháp

a) Nội dung

- Xây dựng và triển khai hệ thống lưu trữ điện tử: Nghiên cứu và lựa chọn phần mềm hoặc hệ thống lưu trữ phù hợp với điều kiện và nhu cầu của nhà trường. Hệ thống cần có đầy đủ các tính năng như: Lưu trữ, quản lý hồ sơ, tìm kiếm, phân loại, bảo mật và sao lưu.

- Số hoá dữ liệu: Chuyển đổi từ hồ sơ giấy sang dạng hồ sơ điện tử, số hoá các tài liệu hiện có, bao gồm: hồ sơ học sinh, giáo viên, hồ sơ quản lý tài chính, hồ sơ quản lý nhà trường, hồ sơ quản lý các hoạt động GD, các tài liệu GD, các văn bản chỉ đạo của nhà trường, của các cấp quản lý, hồ sơ tự đánh giá, minh chứng, các quyết định quan trọng, giúp lưu trữ trên hệ thống điện tử. Hồ sơ được sắp xếp và phân loại để dễ dàng truy xuất.

- Bảo trì và bảo mật hệ thống: xây dựng các quy trình bảo trì và sao lưu dữ liệu định kỳ để đảm bảo hệ thống luôn hoạt động và dữ liệu an toàn.

b) Cách thức thực hiện

- Bước 1: Khảo sát và lựa chọn hệ thống lưu trữ

+ Ban lãnh đạo trường cùng bộ phận phụ trách công nghệ thông tin tiến hành khảo sát các giải pháp lưu trữ dữ liệu hiện có trên thị trường, lựa chọn hệ thống phù hợp dựa trên chi phí, tính năng yêu cầu thực tế của nhà trường. Lựa chọn phần mềm lưu trữ phù hợp với quy mô và nhu cầu sử dụng của nhà trường.

- Bước 2: Số hoá hồ sơ và nhập dữ liệu vào hệ thống

+ Hiệu trưởng chỉ đạo cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trường tiến hành số hoá hồ sơ hiện có, chuyển đổi tất cả hồ sơ giấy sang định dạng điện tử thông qua việc quét và lưu trữ vào hệ thống phần mềm. Phân công cụ thể các thành viên phụ trách công việc phân chia rõ ràng cụ thể đảm bảo tiến độ.

+ Hiệu trưởng quy định và chỉ đạo thiết lập quyền truy cập đảm bảo tính bảo mật cho các cán bộ, giáo viên và nhân viên theo vai trò, nhiệm vụ được giao đảm bảo chỉ những người có thẩm quyền mới có thể truy cập vào hệ thống.

Bước 3: Đào tạo đội ngũ quản lý và sử dụng hệ thống

+ Hiệu trưởng chỉ đạo và tổ chức các buổi đào tạo, tập huấn cho cán bộ, giáo viên và nhân viên về cách sử dụng các phần mềm quản lý, hệ thống lưu trữ điện tử, cách phân loại, tìm kiếm và bảo quản hồ sơ số hoá.

- Bước 4: Kiểm tra và đánh giá hiệu quả

+ Hiệu trưởng tổ chức và chỉ đạo các bộ phận rút kinh nghiệm và điều chỉnh dựa trên các phản hồi và kết quả kiểm tra, điều chỉnh quy trình quản lý hồ sơ và hệ thống lưu trữ khi cần thiết.

3. Kết luận

Bài viết đã đánh giá được thực trạng công tác quản lý của hiệu trưởng trường THCS Quách Phẩm Bắc đối với hoạt động quản lý tự đánh giá trong KĐCL trường THCS. Từ đó, cho thấy những ưu điểm, hạn chế đề xuất các giải pháp giúp cho công tác quản lý HĐTĐG trong KĐCLGD ở trường THCS Quách Phẩm Bắc là khả thi và đáp ứng được nhu cầu phát triển kinh tế xã hội tại địa phương.

Tài liệu tham khảo

1. Quốc hội (2019), *Luật số 43/2019/QH14, thông qua Quốc hội ngày 14 tháng 6 năm 2019 gọi tắt là Luật GD 2019.*

2. Thủ tướng Chính phủ (2011) *Quyết định số 711/QĐ-TTg về phê duyệt Kế hoạch chiến lược GD giai đoạn 2011-2020.*

3. Bộ trưởng Bộ GD và Đào tạo (2018), *Thông tư 18/2018/TT-BGDĐT, ngày 22 tháng 8 năm 2018 ban hành Quy định về KĐCLGD và công nhận trường đạt chuẩn quốc gia đối với trường THCS, THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học.*

4. Bộ trưởng Bộ GDĐT (29023), *Quyết định 468/QĐ-BGDĐT ngày 13/02/2023 về việc ban hành Đề án phát triển hệ thống đánh giá diện rộng cấp quốc gia đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng và hội nhập quốc tế của GD phổ thông giai đoạn 2022-2030.* Hà Nội